

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Közgyűlés.

Szabadka törvényhatósági bizottsága ma tartotta meg december havi rendes közgyűlését, melynek Mukics Simon és kisdéd tábora obstrukciós színezetet akart kölcsönözni, de hasztalanul. Hiába lobogtatta kékszegélyű zsebkendőjét, szavazást követelve. Mindössze azt nyerte a lobogtatással, hogy több oldalról provokálta a felkiáltást:

— Hol hagyta a vörös kendőt?

Ezen obstrukciós jelleget pedig provokáltatni akarta azon indítványok tárgyalásánál, melyek a kormánynak egyrészt bizalmatlanságot, másrészt bizalmat akartak szavaztatni és amelyek közül Fischer Jákó dr. indítványa törvénytelennek akarta kijelenteni az ex lexes választást és amelyeket a tanács összefoglalva, az obstrukciót a leghatározottabban elítélő javaslatával terjesztett a törvényhatósági bizottság elé.

Az obstrukciós törekvés hajótörést szenvedett. Pedig Fischer Jákó dr. minden áron nemzeti ellenállásnak akarta kijelenteni az obstrukciót, Mukics Simon pedig a Tisza által hozott nemzeti vívmányokat minden áron az obstrukció érdemének akarta betudni. Nem sikerült semmiféle tüntetés sem. Szabadka törvényhatósági bizottságának nagy többsége kiméletlenül elítélte a törvényhozói munkásságot megakadályozó parlamenti kisebbség lázongását, elítélte pedig úgy, hogy egyetlenegy mentésért sem talált a nemzeti érdekek jelmezébe takaródzó ellenzék részére, helyeselte azonban az obstrukció elnyomását célzó megingathatlan törekvést minden fázisában.

Nem pártszempontokból indult ki a tanács javaslata, nem is pártszempontok vezették a törvényhatósági bizottság több-

ségét határozatának meghozatalában, hanem a komoly igazság. És ez arra enged következtetni, hogy a küszöbön álló választások is ezen igazság zászlója alatt indulnak meg, s az obstrukciós jelszavak köré a többség csoportosulni nem fog.

Szabadka a komoly munka előtt hajolt ma meg és e komoly munka iránt megnyilvánult szeretet felkeltésében az oroszlan rész Biró Károlyval az élén a tanácsnak és annak a pártnak az érdeme, melyet hatósági pártnak neveznek, s amelynek élén Lipozencsics Lázár, Vojnich Gyula, Törley Gyula, Janiga János, Regényi Lajos és még egy csapat lelkes vezér áll.

Zajongott az obstrukciót helyeslő ellenzéki töredék, de mikor Biró Károly dr. polgármester felállt, hogy tartalomban gazdag beszédét elmondja, még az az ellenzék is figyelmesen hallgatott, melyet az obstrukció vezérei könnyen irányíthatnak érzelmi világuk fogékonyságánál fogva.

És ezt ma is megkísérlették. Mukics kifejtette, hogy a tanács javaslata teljesen azonos Tisza István álláspontjával, s beszéde közben zúgott is a párthivek kicsike száma, de hasztalanul, mert a javaslat igazsága és Biró Károly dr. nyílt, őszinte felszólamlása után a zugás elült, s a szavazásnál, ha Mukics képviselő urnak úgy tetszik, a tanács javaslatának elfogadásával helyeselte a parlamenti többségnek a jelenben elfoglalt álláspontját. Csak a karzatról hangzott egy felkiáltás a teremben keresett piros kendőre mintegy viszhang képen: éljen az általános választási jog. De csak egyetlen felkiáltás volt ez, mert Bezerédy István főispán, akiben a bizottság a méltóságosan megnyilatkozó tekintélyt tisztelte ma meg, a karzatot kiürített említve elhallgattatta.

És az elnöki tekintélynek ez

az elismerése volt a mai közgyűlésnek másik figyelemre méltó momentuma. A felzuduló zajban egyetlen figyelmeztető szavára mindenki őrizkedett megsérteni a közgyűlés tekintélyét és mikor idb. Gálfy Györgyöt egy kifejezéséért rendretasította, ez azonnal kiigazítani iparkodott a megdondatlanul kiejtett szót. A főispáni tekintélyvel és a polgármester népszerűségével párosult igazság kezd hatni közgyűléseinkre és meg vagyunk győződve, hogy ez a szövetkezés el fogja majd némitani azokat, akik eddig a közgyűlési vitákból szívesen csináltak zajongó hajszát.

Szóval ez évnek utolsó közgyűlése minden tekintetben szentesítette a komoly munkát, elítélte az obstrukciós szenvedelmeket az országban és a mi szűkebb hazánkban, diadalt szerzett az igazságnak és reményt keltett, hogy a jövő évvel mindezeknek a hajnala virrad ránk.

És ez érdeme az elősorolt vezetőknek. Érdemül tudhatjuk be pedig annál is inkább, mert az elnök Bezerédy István főispán személyében a legpártatlanabb tekintélyt ismerte meg ma ismét Szabadka törvényhatósági bizottsága, amely körülmény a mai nap diadalának jelentőségét csak szokszorozza.

A közgyűlés lefolyásáról különben tudósításunk a következő:

A polgármesteri jelentés.

Bezerédy István elnöklő főispán hideg és meglehetősen üres teremben nyitotta meg a közgyűlést. Csak az ellenzéki oldalon ültek a városatyák, akik korábban jöttek, nehogy valahogyan elfogadják Pleszkovich Lukácsnak a kormánynak bizalmat szavazó indítványát a közgyűlés legelegelejen.

Mikor azonban Vojnich Ferenc jegyző olvasni kezdte a póttárgysorozatot, sűrű sorokban jött a hatósági párt Janiga János dr. vezetésével. Mukics Simon, Fischer

Jákó most már elgondolták, hogy bizony mégis bizalom szavazás lesz a közgyűlés vége. Csak Klein Adolf dr. hiányzott a kettő mellől, mert ekkor már olyan volt a látszat, hogy Gálfy és párthivei alighanem a tanács még ekkor ismeretlen javaslata mellett fognak szavazni.

A póttárgysorozat felolvasása után Vojnich Ferenc jegyző a polgármesteri jelentést olvasta föl. Ennek kapcsán állt föl szólásra idb. Gálfy György. Az egyik gyógyszerészállító ajánlata és szállítása körül tapasztalt fonákosságokra hívta föl a figyelmet, kérve a polgármestertől a vizsgálat elrendelését.

Biró Károly dr. polgármester a közgyűlés egyhangú éljenzése között haladéktalanul elrendelte a vizsgálatot, melynek vezetésével Dulich A. Jenő főjegyzőt bízta meg.

A bizalmi és bizalmatlansági indítványok.

Reisner Lajos dr. interpellációira adott válaszok és ezen válaszok egyhangú tudomásul vétele után Pleszkovics Lukács dr. bizalmi indítványára került a sor, melyet egyesítettek Kecskemét város közönségének megkeresésével az iránt, hogy pártolja a törvényhatóság Kecskemét feliratát, melyben tiltakozik a november 18-iki képviselőházi események ellen és bizalmatlanságot szavaz a kormánynak.

Az egyesített átiratra és indítványra a tanács javaslata a következő volt:

A törvényhatósági bizottság dr. Pleszkovics Lukács indítványát és Kecskemét város közönségének megkeresését együttes tárgyalás alá vevén, azok felett napirendre tér, egyúttal elhatározza, hogy a magyar képviselőházhoz feliratot intéz, amelyben arra kéri a házat, hogy a parlamenti szólásszabadság teljes biztosítása mellett a képviselőház házszabályait oly irányban módosítsa, hogy a parlamenti tárgyalás rendes menetét megakadályozó technikai obstrukció a jövőben teljesen legyen zárva, s hogy továbbá a házszabályok ezen módosításával egyidejűleg a f. 1904. évi november 18-án hozott házhatózatot helyezze hatályon kívül, hogy ily módon a parlament nyugalma helyre állítsék és annak zavartalan munkaképessége biztosítsák.

A törvényhatósági bizottság úgy a beadott indítvány, mint Kecskemét város átirata felett napirendre tért, mert a népképviselő fogalmával nem tarthatja összeegyeztethetőnek, hogy tényleg működő kormányférfiak irán

Figyelem

15 kor. bevásárlásnál életnagyságu ingyen fénykép, ami szintén nagyon szép újévre ajándék

!!!! Újévre !!!!

Ebben a szűk esztendőben legalkalmasabb újévre ajándék úgy felnőtteknek mint gyermekeknek: **ezipó, kalap, ing, nyakkendő és sok-sok más cikkék**, amelynek sokkal jobb hasznát vehetik, mintha csecsebecsét és játéktárgyakat vesznek és ha bányulatos olcsón akarják beszerezni úgy o o o teljes bizalommal forduljanak a o o o

Versenyáru üzlethez Szabadka,
Papucs-piac, Sztojkovics ur főközlete mellett
Cylinder vasalás 15 kr.

Figyelem

15 kor. bevásárlásnál életnagyságu ingyen fénykép, ami szintén nagyon szép újévre ajándék

bizalom vagy bizalmatlanság nyilvánítási indítványok a törvényhatósági bizottság által egyáltalán tárgyalassanak, azon álláspontot foglalván el, hogy ily irányu megnyilatkozás kizárólag a képviselőház s illetőleg országgyűlési képviselő választások alkalmával a választó közönség jogkörébe tartozik.

De viszont, tekintettel azon körülményre, hogy a magyar országgyűlésen mind gyakrabban felmerülő technikai obstrukció és az ennek lehetetlenné tételét célzó házszabálymódosítás keresztülvitele végett az érvényben levő házszabály rendelkezésének f. 1904. évi november 18-án történt megsértésével hozott képviselőházi határozat nehéz válságba juttatta a magyar nemzetet, — a törvényhatósági bizottság helyénvalónak tartotta, hogy ezen országos jelentőségű kérdésben megnyilatkozzék.

Elfoglalt álláspontját pedig indokoltá teszik a következő körülmények:

Az érvényben levő házszabályok a technikai obstrukciónak tárt kapukat hagyván fenn, az a helyzet állott elő, hogy 25—30 képviselő a képviselőház működését nemcsak megakadályozhatja, de teljesen lehetetlenné is tudja tenni.

Ezen tény eredményezte, hogy ma már minden komolyan gondolkodó ember Magyarországon megegyez a tekintetben, hogy a szólásszabadság teljes biztosítása mellett egy oly irányu házszabálymódosításra, amely a technikai obstrukciót lehetetlenné teszi, elkerülhetetlenül szükség van.

De amiként ez a tétel, mint megdönthetetlen igazság szűrődött le az utóbbi évek politikai küzdelmeiből, ép oly bizonyos, hogy a folyó évi november 18-án hozott házhatározat azon ok miatt, mert az a tanácskozás érvényben lévő rendjének megsértésével mondatott ki, széles körben kelt aggodalmakat és pedig annyival is inkább, mert különleges helyzetünkönél fogva még a látszatát is kerülnünk kell annak, hogy a kétségbevonhatatlan törvényesség álláspontjáról letérjenek.

És ha a fenforgó válság szülő oka egyrészt az elharapódzott technikai obstrukció, más részről pedig a f. évi november hó 18-án hozott határozat, mi sem természetesebb, minthogy a nyugalom és az alkotó munka előfeltétele megteremtésének más módja nincs, mint az, hogy a technikai obstrukciót teljesen kizáró, de viszont a parlamenti szólásszabadságot teljesen biztosító házszabálymódosítással, egyidejűleg a f. évi november 18-án hozott határozat hatályon kívül helyeztessék.

Miután pedig a béke és nyugalom ezen előfeltételének megteremtése és keresztülvitele egyedül és kizárólag a képviselőház hatáskörébe tartozik, hozta a törvényhatósági bizottság a fenti határozatot.

Elsőnek Pleszkovich Lukács dr. állt föl szólásra. Zajongott az obstrukciós párt, de Pleszkovich Lukács szabadszólási jogára hivatkozva elmondta beszédét, megindokolva indítványának politikai szükségességét a mai viszonyok között.

Utánna Mukics Simon kezdett beszélni. Nem fogadja el a javaslatot, hivatkozva az obstrukció által elért eredményekre, mert ő az elért vívmányokat az obstrukció vívmányának tartja. Az obstrukció lehetetlenné tételét károsnak tartja mindaddig, míg a választói jog szabályozva nem lesz, s a választó kerületek újból nem lesznek beosztva. Ma nem a nemzet szavaz, mert harmadfélmilliónak nincs szavazati joga, s mert a magyar választókerületekre 6000 szavazó esik, míg némely nemzetiségre alig 200. A magyar nemzet tehát nincs a parlamentben képviselve. Indítványozza, hogy a javaslatot egészítsék ki azzal, hogy házszabályrevíziót csak a választói jog kibővítése és a kerületek új beosztása után hozzák be.

Polgár József dr. áll fel szólásra. Szavazzunk, zajong az ellenzék. Mukics Simon zsebkendőjét lobogtatva kiáltja, szavazzunk. Egy hang: hol hagyta a piros zsebkendőt?

Polgár József: Nemsokára ön fia fojtja meg Magyarországot az obstrukcióval. Hazafias érzelmei és gondolkodása készteti a felszólalásra, mert nem engedheti meg, hogy az egyik rész félrevezesse a polgárokat. (Eláll, eláll, kiáltja az ellenzék.) Hát ez az obstrukció által hangoztatott szólásszabadság? De hasztalanul zajongnak, ő elmondja a véleményét. Nem szabad kétségbe vonni egymás hazafiaságát, hazaáruló magyar nincs, ne dobálódzanak a hazaáruló szóval. A haza kárát magyar ember nem akarja, csak a munka lehetőségét akarják biztosítani. Az obstrukció ezt akarja megakadályozni. Ő is híve a szólásszabadságnak, de az obstrukciók karrattolnak. Azt mondja Mukics, hogy nem a nemzet többsége a parlamenti többség, mert 18 milliónak nincs szavazati joga. Csakhogy elfelejtette a képviselő ur, hogy e 18 millió között csecsemők is vannak. Olyan Mukicsnak ez az okoskodása, mint azé a képviselő, aki egy csendőrré mutatva, így szól választóihoz: Nézzétek, annak a gyermeknek a vállát 800.000 forint államadósság terheli. Mikor azonban az egyik választó ezt a terhet látni is akarta, bizony elhallgatott a képviselő ur. Az obstrukciók megbuktatták Bánffy, utánna Széll is, akit pedig ujongva üdvözöltek, most Tiszán lenne a sor. És mind a magyar nemzet érdekeire hivatkozva, választói jog és egyéb jelszavakkal dobálódzva. Pedig nálunk ma még általános választói jogról beszélni sem lehet. Hiszen az általános választói jog révén államellenes elemek kerülnének a képviselőházba, amint megválasztottak Széll alatt olyan képviselőt, kit állam elleni izgatásért kellett elítélni. Kéri a tanács javaslatának elfogadását.

Mukics Simon kijelenti, hogy ő nem akarja az általános szavazati jogot, csak a jog kibővítését.

A karzaton valaki felkiált: Éljen az általános szavazati jog. Bezeredy István: figyelmeztetem a karzaton, hogy maradjon csendben, mert ellenesetben kénytelen leszek kiűritetni.

Csillag Károly: mindenkitől függetlenül nyilatkozik. Az igazságot akarva

megállapítani türelmet kér. Meggyőződése hogy a tanács a legszebb javaslatot terjesztette a közgyűlés elé. Az obstrukciónak jogosultságát Ausztriával szemben nem tagadja, Percelnek eljárása is törvénytelen, de a mai obstrukció a parlament munkásságát akadályozza meg. A tanács javaslata mindezzel számol és épen ezért elfogadja.

Fischer Jákó dr. A javaslatban van egy kifejezés, amely miatt el nem fogadhatja és ez az, hogy a Dániel féle törvényt a leendő házszabályrevízióval egyidejűleg akarja hatályon kívül helyeztetni. Ez Tisza István álláspontja is.

Biró Károly dr. A most lezajlott vita után néhány megjegyzést akar tenni, hogy megvédje a tanács javaslatát. Első sorban is őszintén kijelenti, hogy ő a mai körülmények között abususként tartja azon szokást, melynek alapján a törvényhatósági bizottságok működő kormányférfiaknak bizalmat, vagy bizalmatlanságot — szavazó indítványokkal foglalkozva a kormányok működését bírálják. Ezen felfogását megmagyarázza. Nem tartja összeegyeztethetőnek ezt a bírálatot a népképviselő fogalmával, ennek helye csak akkor volt, mikor a törvényhatóságok küldték föl a követeket. Ma hasztalanul szavaz 2—300 bizottsági tag bizalmat vagy bizalmatlanságot, mikor a választók tömege ezer szavazattal ellenkező véleményü képviselőt küldhet a képviselőházba. A kérdéses két indítvány közül az egyik bizalmat, a másik bizalmatlanságot kíván. A fent említett okból kell ezek fölött napirendre térni, mert a bizalom vagy bizalmatlanság kijelentésére illetékes csak az országgyűlés.

Mindazonáltal nem akar elzárkozni és őszintén kész nyilatkozni e nagyfontosságú kérdésben. Ezt férfias kötelességnek tartja, megmutatandó az utat, melyen véleménye szerint a haza a válságból kivezethető. Ez az, hogy a házszabályok revideáltassanak, lehetetlenné téve a a technikai obstrukciót a szólásszabadság teljes biztosításával. Elismeri, hogy a november 18-diki házszabálysértés oka a zavarodásnak, ezt tehát hatályon kívül óhajtáná a javaslat helyeztetni, de úgy, hogy a Dániel féle törvény egyidejűleg vonassék vissza a házszabályrevízió elfogadásáig.

Mukics zárószava után névszerinti szavazást kérnek.

Bezeredy István főispán felteszi a kérdést: akik a tanács javaslatát elfogadják igennel, akik nem nemmel szavaznak.

A tanács javaslatát 124 igennel 40 nem ellenében elfogadták.

Fischer Jákó dr. indítványát az iránt, hogy a bizottság az ex lexszes választások ellen tiltakozzék, visszavonja.

A központi választmány.

A központi választmányba tagokul megválasztották: Báits Gergely, Dr. Békffy Gyula, Dr. Dembitz Lajos, Dulits Gergely (Jenőfi), Farkas Zsigmond, Haverda Mátyás, Dr. Liposzenesics Lázár, Dr. Milkó Izidor, Mucsy György, Dr. Mukics Simon,

Rieger Mihály, Szabó János, Szken-derovics Alajos (Lojzia), Sztojkovics Dusan, Dr. Vojnics Ferenc, ifj. Vojnics Sándor.

Egyéb ügyek.

A miniszteri leirat tudomásul vétele után elhatározatott, hogy a város a régi tanítónőképző épületét az államtól 53.000 forintért átveszi.

Elhatározatott, hogy a hajdujárásban szőlőtelepítés céljából 287 láncot 1, 2 esetleg 10 láncos parcellákban nyilvános árverésen eladatnak.

Téglajárdákat készítenek a Hideg-, Hosszu-, Ikra-, Kölcsey-, Bethlen-utcákban

Helyben hagyták az iparos munkákra megtartott árlejtések eredményét. Az üveges munkát Krauser, a könyvkötőt Filoi Jenő, a köteles munkákat Brecka Balázs, a bádogos munkákat Fogel Zsigmond, a mázólok munkákat Stern Zsigmond, a fűszerárakat Berger Ede, a kovács és bognár munkákat Mihály Elek, a kefekötő munkákat Reiner Illés, a kádái munkát Ehrlich Jakab, a vasárakat Pletli Rókus, a szijgyártó munkákat Vojnich A. György, a fenneműeket Freudenberg Zsigmond, az asztalos munkákat Nagy Varjas Sándor, a nyomdai munkákat Kladek és Hamburger szállítják.

A szociál demokrata pártnak az élelem drágaság enyhítése iránt beadott kérelme fölött napirendre térnek.

A boritaladó tárgyában jelentik, hogy az egyezkedések befejeztettek, az összeg biztosítva van. A még ki nem egyezettekkel kiegyezést kötnék zárós határidő alatt. A ki nem egyeztetektől rendes kezelés útján szedik be az adót. A polgármester felhatalmaztatik a kezelő személyzet kinevezésére.

A palicsi gyermekszanatórium.

E nagyfontosságú ügyet a közgyűlés ma végmegoldás elé juttatta. Elfogadták dr. Missiur G. és Zyzda B. ajánlatát a Palicson építendő gyermekszanatóriumra vonatkozólag.

A város átad 10 kath. hold területet e célra úgy, ha az ajánlattevők 1905. tavaszán megkezdik az építést és azt 1907-ben befejezik. A parkirozás céljára a város a csemetéket, ha rendelkezésére állanak ingyen szállítja.

A tulajdonjog csak a felépítés után iratik a vállalkozókra de úgy, hogy a sanatórium más célra, így például szálloda célokra nem használható, fertőző betegeket fel nem vehetnek. Községi pótdómentességet csak 15 évre engedélyeznek.

A telek átadását a legközelebbi ülésre tüzték szavazásra.

Segélyek és személyi ügyek.

Peics Gavrán irodaszolgát 460 koronával nyugdíjazták. Kristovác István és László István 48-as honvédeknek havi 10—10 korona segélyt szavaztak meg.

Cuci Ferencnek két havi szabadságot engedélyeztek.

Az új árvaszéki jegyzői állásra pályázatot irnak ki.

Schnier Imre Vaskereskedése

január hóban megnyilik

Rudics-utca, Milinovics ház, aranyművesek sorában

január hóban megnyilik

Pénzügyek.

A közgyűlés a jövő évi költségvetésnek jóváhagyásáig indemnitást szavazott meg.

A városi és árvapénzek 4% kamatra hét szabadkai pénzintézetben helyeztetnek el alaptőkéjük arányának megfelelően.

A közgyűlésből elnöklő főispán pénztárvizsgálatot rendelt el. A házipénztár megvizsgálására kiküldettek: Hubay Gyula, Landauer Adolf, Regényi Lajos, Lendvai Antal, Pausics János. Az adópénztár megvizsgálására: Vujkovic Boldizsár, Brenner József, Frankl István, Medgyanszky Sebő, Csizmadia Antal.

Regényi Lajos jelentette a közgyűlésnek, hogy a házipénztárban, dacára az év végének, 300.000 koronán felüli készpénzt tártak. Örömet fejezi ki e fölött s köszönetet mond a polgármesternek kitűnő gazdálkodásáért.

A közgyűlés fél egykor ért véget.

Tisza a királynál. Bécs, dec. 29. Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel ideérkezett és délelőtt kihallgatáson volt a királynál, mely alkalomból előterjesztette őfelségének a trónbeszéd szövegét, amelylyel az országgyűlés berekesztetik és javaslatokat tett a trónbeszéd megtartásával kapcsolatos rendelkezésekről. A miniszterelnök holnap tér vissza Budapestre.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól).

Budapest, dec. 28.

Néhány nap még és a Házat feloszlatják. A nemzeten a sor aztán, hogy döntsön és egyuttal itélkezzen. Mind a két tábor fegyverkezik a nagy küzdelemre, mind a két tábor a választásokra készül elő. A szabadelpvűpárt nagygyűlésen befejezte a jelölés munkáját, a szövetséges ellenzék csak az imént kezdett bele. A diszidensek az ellenzékkel tartanak, illetőleg az ellenzék támogatásával mennek bele a választási küzdelembe. És itt álljunk meg egy pillanatra, hogy regisztráljuk *Andrássy Gyula* gróf megfutamodását. *Andrássy Gyula* gróf ugyanis kénytelen volt elállani eddigi kerületétől Losonctól, mert ott megingott lábai alatt a talaj és nem volna kilátása arra, hogy megválasszák. Tehát meg sem próbálkozott ott, hanem tovább vándorol és vagy Kassára megy vagy Budapestre jön a Józsefvárosba, e mellett azonban unokaöccse *Andrássy Sándor* gróf is kész átengedni kerületét a családi dominiumon, nehogy Gyula gróf kimaradjon a parlamentből, nehogy úgy lássék, hogy a választók helytelenítik a diszidensek vezérének politikáját. Csudálatos, hogy *Andrássy Gyula* gróf, a ki csupa önbizalom, oly kevésbé bizik politikájának igazában.

De menjünk tovább, beszéljünk *Bánffy Dezső* báróról. Az ő lába alatt is megingott a szegedi talaj. Így aztán kénytelen másutt is megpróbálkozni. A harmadik vezér *Szederkényi Nándor*, a kit választói aligha választanak meg, hiszen a megyei törvényhatóságból legutóbb egy egész sereg függetlenségi párti bukott ki, közöttük *Hellebront Géza* a *Szederkényi* pártnak talán legagilisabb tagja, *Zichy Aladár* grófnak, a néppárt elnökének mandátuma sem áll biztos lábón és talán *Kossuth Ferenc* az egyedüli a pártelnökök közül, aki biztosan számíthat kerületének bizalmára.

* * *

A mikor ezeket a sorokat írjuk,

Apponyi Albert gróf talán már megcáfolta azokat a híreszteléseket, hogy a *Kossuth-párttal* fuzionálni készül. Mindazáltal igazán komoly alapja van ennek a hírnök, annyira komoly, hogy a dolgról a legkonkrétebb formában tárgyaltak. Az egyesülést *Kossuth Ferenc* ajánlotta fel nyílt színen. Tessék elolvasni azokat a beszédeket, amelyek a november 18-iki ülés után a Hungária szállóban éjjélkor az akkor egybesereglett ellenzéki táborban elhangzottak. — *Kossuth Ferenc* ekkor ezeket mondotta:

— *Albert*, gyere velünk a mi pártunkkal, a 48-as párttal és légy a vezérünk.

És *Apponyi Albert* gróf nem mondott nemet már akkor sem. És azóta egyre siklik a 48 felé és nem cáfolta a fuzionál lappangó híreit, csak annyit jegyzett meg:

— A dolgról most beszélni, korai dolog volna.

Meglehet, hogy *Apponyi Albert* gróf ma cáfolni fog, talán már ki is adta a cáfolatot, de a tények is fognak cáfolni erre a cáfolatra.

Ellenzéki körökben a legkülönbözőbb módon kommentálják *Tisza István* gróf bécsi útját. Ezekkel szemben csak annyit jegyzünk meg, hogy *Tisza István* gróf útja nem hirtelen elhatározás és a szabadelpvűpártban napok óta tudtak róla, hogy a kormányelnök az ünnepek után Bécsbe utazik.

Újévre

legalkalmasabb ajándék —

**disz levél dobozok,
levelező-lap albumok,
emlék- és imakönyvek — mélyen
leszállított árban**

— kaphatók: —

VIG ZSIG. SÁNDOR

könyv és papirkereskedésében
Milinovic ház — Fő-tér.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

December 31. Máv. altiszti kör műpároló osztályának *Sylveszter* estélye saját helyiségében.

December 31. Szociáldemokrata párt szervezete *Sylveszter* estélye a Hungáriában.

Január 7. A gazdakör bálja a Pest szálloda összes termeiben.

Január 28. Az izralita nőegylet tánc mulatsága a Pest szálloda összes termeiben.

Január 8. Kath. legényegylet táncmulatsága, az egylet saját helyiségében.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hangversenye és táncmulatsága a Pest szálloda nagytermében.

Február 5. A szabómunkások szabadkai szakegyletének mulatsága a Pest szálloda termeiben.

— **Kinevezések a honvédség tartalékába.** A m. kir. honvédség tartalékába 1904. december 31-vel kezdődő ranggal kinevezettek: *Kapp János*, *Pece Ferenc*, *Auer Oszkár*, *Halász Benő*, *Schweiger Miksa*, *Kellner*

Béla, *Szalkay Sándor*, *Pirnitzer Imre* tart. hadapródtiszt helyettesek a szabadkai 6. honvédséghez és *dr. Tordai Izsó* tart. hadapród tiszt helyettes a verseci 7. honvédséghez, *Ort Miklós* és *Kiss Mátyás* volt egy évi önkéntesek a szabadkai 6. honvédséghez — hadnagyká, a lovasságnál pedig *Henrich György* hadapród tiszt helyettes a szabadkai 4. honvédséghez és *hadnagygyá.* Hadapródtiszt helyettesek: *Kozacsek Elek*, *Lovas Mihály* hadapródok a szabadkai 6. honvédséghez, *Csikás Imre* és *Jankovics Dusan* hadapródok a szabadkai 4. honvédséghez. Hadapródokká: *Acsády Sándor* hadapródjelölt, *Hechtl József*, *Orbán János*, *Weichand Ferenc*, *Hahu Izidor* és *Szakmeister István* volt egy évi önkéntesek a szabadkai 6. honvédséghez. Gyógyszerügyi járulnokokká: *Szabó László Olivér* volt egy évi önkéntes.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Városunk törvényhatósági bizottságja január hó 5-én délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést fog tartani, a melyen a törvényhatósági albizottságok tagjait fogják megválasztani.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** A honvédelmi miniszter rendelete folytán *Kassa Pál* szabadkai 6. honvédséghez tartó tartalékos hadnagy saját kérelmére a honvédség kötelékéből elbocsátott.

— **Szövetkezeti gőzmalom.** A bástópoljai *Koczér Katona* féle gőzmalmot a b. topolyai *Gazdakör* 40 ezer koronáért szándékozik megvenni. A szövetkezet 25 évre alakul 60.000 kor. alaptőkével 1200 darab 50 korona névértékű részvényre.

Az izraelita hitközség 60.000 koronás kölcsönének fedezésére szolgáló magánkötvényeiből 40 darabot f. hó 31-dikén délután a hitközség tanácsstermében nyilvános ülésen sorolnak ki.

— **A színház világitása.** *Skozza Zoltán* tűzoltóparancsnok a következő sürgős előterjesztést adta be a város tanácsához a színházi villamvilágítás mizériáinak megszüntetése végett: A színház bejáratánál alkalmazott két ivlámpa izzólámpákkal cseréltesse ki, ami 6-7 korona naponkénti megtakarítást fog eredményezni, továbbá a nézőtérben az előadások alatt a felvonások közben minden második páholynál égjenek a lámpák, a felső csillár egyik lámpasora gyujtassék fel.

— **Tűz a Pest kávéházban.** A Pest szálloda kávéházában ma délután 3 óra tájban, amikor éppen a legtöbb vendég volt a helyiségben, kigyulladt a kályha alatt a padló. A tűz úgy keletkezett, hogy a kályha alja egy helyen kiégett és az úgy támadt hézagon parázs hullott a padlóra, amely lassan tovább harapózott és már jó nagy térben égett a padló, amikor a tüzet észrevették. A kivonult tűzoltók néhány perc alatt elfojtották a tüzet.

— **Nagy betöréses lopás a szt. Györgyi plébánián.** A helybeli szt. Györgyi róm. kath. plébánián ma fényes nappal, délelőtt 10-11 óra között eddig ismeretlen egyén nagy betöréses lopást követett el. A vakmerő tolvaj behatolt a plébánia épületébe és felfeszítve *Szárics Lukanics* Cili házvezetőnő szobájának az ajtaját, kinyitotta a szekrényt és abból a házvezetőnő nevére kiállított takarékpénztári könyvet, amely a szabadkai takarékpénztár és népbank által lett kiállítva 4666 k. 22 fillérről és férjének, *Kasziba Lajos-*

nak, aki ugyanott udvaros, nevére kiállított 1182 kor. 10 fillérről szóló takarékpénztári könyvet, továbbá 220 korona készpénzt ellopott. A tettes minden valószínűség szerint a helyi viszonyokkal teljesen ismerős egyén lehetett, mert egyenesen abba a helyiségbe hatolt, ahol az értékek elhelyezve voltak és éppen abban az időben, amikor a házvezetőnő a konyhában volt elfoglalva, a plébánia lakói pedig lakosztályaikban voltak és a plébánia lakói külön helyiségei is teljesen elhagyottak voltak. A rendőrség azonnal széles körű nyomozást indított.

TAVIRATOK

Az ujosztrák miniszterelnök.

Budapest, dec. 29. A király ma délelőtt újólágh kihallgatáson fogadta *Körber* osztrák miniszterelnököt majd pedig *Wittek R.* lovagot. A Budapestre érkezett telefonjelentés szerint ő felsége kabinetalakítással *Wittek* lovagot bizta meg, — *Körber* miniszterelnök bukását a nemrég lezajlott insbrucki véres zavargásokra vezetik vissza.

Újabb mérgezés.

Budapest, dec. 29. Drezdából táviratozzák: Az udvar körében a legbotrányosabb és a legkalandosabb rágalmakat terjesztik *Lujza* hercegnőről. A legújabb híresztelés az, hogy *Lujza* nemcsak önmagát akarta megmérgezni, hanem a gyermekeit is. Épp ez okból óvja a szász királyi udvar a hercegeket anyjuiktól.

Újévre!

Finom Likörök

Cognacok, Rumok

Pezsgők, csemege borok

Orosz karaván teák

Illatszerek és Szappanok

a legjutányosabb árban

szerezhetők be

Zalán Béla

droguista, tea és rum üzletében

Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.

A háboru.

Csifu, dec. 29.

(Reuter.) A *Vladivosztokból* ma ideérkezett *Erlany* nevű gőzös tisztjei megcáfolták azt az ismételt felbukkanó híresztelést, hogy orosz torpedózuzóknak sikerült *Port-Arturból* *Vladivosztokba* menekülniök. Azt is kijelentik, hogy az orosz cirkálók *Vladivosztokban* jó állapotban vannak. Azt jelentik továbbá, hogy a japánok két 28 centiméteres ágyut felállítottak a 203 méteres dombon.

London, dec. 29.

A „Daily Telegraph“ tegnapi sahanghaji jelentése szerint a japán hajóhadnak most öt tenger alatt járó hajója van.

London, dec. 29.

A „Daily Mail“ jelenti Tokióból tegnapi: Egy hónapja nem jut be bárka Port-Arturba. Az oroszok ellenállása az utolsó időben nagy fokban benuult és csak Erlungsannál és Szungsusannál vehető észre. — Egy orosz fogoly azt mondta, hogy az oroszok a 203 méteres domb megszállása után Icesanba vonultak vissza. Ott három század áll, de csak két tiszttel. Egy század már csak 30 emberből áll. Icesannak 18 ágyuja van, melyek, öt tábori ágyu kivételével, mind nehezek. A japán gyors-tűzelőgépek, amelyeket valószínűleg zárókísérletekkor szereztek meg, is ott vannak. Az erősségnek még csak 200 gránátja van minden ágyura. A legénységnek csak 200 töltése és öt kézigranátja van fejenként. A japánok tüze Icesannál ezer oroszot tett harcképtelenné. Egy éjjel egy zászlóalj 480 ember löszert híjján szuronytámadásra ment át és csak 243-an tértek vissza közülök.

Tokió, dec. 29.

(Reuter) Ideérkezett hírek szerint a japánok Port-Artur keleti védővonala ellen folytatott dinamitmunkák és árokásással szépen haladnak. Az ostromló sereg jobbszárnya sikeresen lövöldözi az új város részét. Az új támadásra való előkészületek megtörténtek és a roham nyugat és kelet felől egyszerre fog történni, hogy a védők ellenállását megtörje.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken: Méltóságos csizmadia. bohózat, utána hangverseny.

Szombaton: Aszfaltbetyár, fővárosi életkép (ujdonság).

Vasárnap délután: Kurucfurfang, népszínmű; este: Aszfaltbetyár.

Hétfőn: Takarodó, dráma (ujdonság). Tóth Lajos jellemzés és drámai hős első felléptével

Lili. Az örökbecsű francia vaudville tegnap este méltó előadásban került színre színpadunkon. Aldor Juliskának a címszerep személyesítőjé nek minden ízében művészi alakítását a közönség megújuló tetszésnyilvánításokkal honorálta. A kivétel nélkül bájos énekszámokat igaz művészettel adta elő és játéka is mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. Méltó partnere volt Falussy, Plinhard személyesítője. Könyves Jenő a férj hálátlan szerepét is művészi vonásokkal ruházta fel és olyan alakítást produkált, amelylyel bármely előkelő színpadon is elismerést nyerhetne. Ujváry a fiatalodó nagybácsi szerepében egyéniségéhez nem illő szerephez jutott és nem is tudott hatást kelteni a különben igen hálás szerepével. Bompant Erdőssy játszta kifogástalanul. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül azt a könnyelmű izléstelenséget, amely a közönség körében általános megbotránkozást keltett, hogy t. i. a második felvonásban a báró szalonját olyan zongora díszítette, amely két konyhai faszékre volt elhelyezve és úgy nézett ki, hogy még egy szegény szatócs nem tűrné meg a lakásában.

REGÉNY CSARNOK.

A SÖTÉT TITOK.

7.

Harold, aki jobban megőrizte nyugalmát, előlépett és felelt:

— Minthogy ön valóságos vallatásba kezdett, helyesebben kellett volna a dologhoz látnia. Ha a bíró előtt vallanom kell, azt majd a vizsgáló bíró előtt, négyszem között teszem meg. Ily sok hivatatlan előtt, amilyen itt egybegyűltek, senkit sem lehet beszédre kényszeríteni.

Ez a megjegyzés helyes volt és a biztos azonnal kiűritette a kertet.

Dalston, aki eddig elővigyázatosan távol maradt, most elő lépett.

— Én a bíróságnak sok helyes utbaigazítást adhatok, szólalt meg titokzatos arccal.

— Ugy maradjon itt, vagy jöjjön két óra múlva vissza. Addig várok a vizsgálóbíróra, hogy folytathassuk a kihallgatást. Mindenki távozzék.

A rendőrök kiszorították a kíváncsiakat, akik ismét előre tolokodtak.

A testvéreket külön-külön vezették egy-egy szobába és szigorú rendőri felügyelet alatt maradtak. Egymással nem érintkezhetek. A nők zokogva távoztak.

Az öreg Withfield és fia felültek kocsijukra. Dalston is hozzájuk csatlakozott.

— Nos öreg, szólalt meg önérettel Dalston, nem mondtam-e, hogy ebben a két házban titokteljes dolgok történnek.

— Tegnap ugyanis láttam... de nem öreg, szakította félbe szavait Dalston, ezt csak a vizsgálóbírónak mondhatom el, és úgy éljek, ahogy igazat mondok, még ma meghallja tőlem.

II.

Husz esztendő mulhatott el azóta, hogy a Rochford testvérek házaikat a St.-James park fái alatt felépítették. Kora gyermekkoruktól fogva testvéri szeretetben, gyengédségben éltek egymással és a békés egyetértést a legkisebb félreértés sem zavarta.

A szerencse kedvezett nekik. Az idősebb, Rochford Adolf, magas állású hivatalnok volt egy nagy bankban; a fiatalabbik, Harold, társtulajdonosa volt egy jelentékeny posztógyárnak.

Igy azután életviszonyaik nem csak biztosítottak de fényesek is voltak. Atyjuk megérte azt a — boldogságot, hogy gyermekeit még halála előtt boldog házasságban láthatta.

Folyt. köv.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Néhai Piro Jozsi
Orchesterhegedűje

eladó

26551/904. sz.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, miszerint a város részére 1905. évben szükség-lendő szalma szállítására a szóbeli árlejtés f. évi december hó 31-én d. e. 9 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Az árlejtés biztosítására tartoznak az árlejtézők 100 koronát ovadékképp letenni.

Egyéb feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szabadkán, 1904. dec. hó 29-én.

A városi tanács.

27280/904. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a városi szegényház és rendőrfoglyok élelmezésére szükséges husnak 1905. január 1-től leendő szállítására f. évi december hó 31-én d. e. 10 órakor a közművelődési ügyosztály helyiségében nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az árlejtézők szándékozók ugyanakkor 200 kor. óvadékok tartoznak letenni.

Szabadkán, 1904. dec. 28-án.

A városi tanács.

Családoknak téli estékre kedves mu'atság.

Már 40 koronától

feljebb előnyös részletfizetésre is kaphatók a legalkalmasabb

ujévi ajándéknak

Massagni-féle

beszélő és
hangverseny

gépek (Grapho-Phonograph)

Pártos Herman

órák és ékszerésznél

Fő-tér SZABADKÁN Lénárd ház

Ugyanott mindennemű alkatrészek is kaphatók

valamint javítások is elfogadtatnak.

Vendégfősöknek alkalmas, pénzbedobás mellett működik.

Aki jól és olcsón akar vásárolni az forduljon egész bizalommal Hegedüs Bálint Fia Feernc céghez, ahol a legjobb minőségű, saját őrlésű

fehér és kenyér liszteket valamint
fűszert, terményt és élelmi cikkeket

a legteljesebben szolgálok ki.

Naponta friss, legjobb minőségű teavaj kapható

Hegedüs Blint Fia Ferenc

mokrini gőzmalmai lisztraktár. Fűszer-, termény- és élelmiszer üzletében

Deák-utca SZABADKÁN Vermes-ház

Megrendeléseket kívánatra házhoz szállítok.